

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 26.11.2024.
COM(2024) 711 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Češke

PREPORUKU VIJEĆA

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Češke

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

- (1) Reformirani okvir gospodarskog upravljanja u EU-u stupio je na snagu 30. travnja 2024. Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru¹, izmijenjena Uredba (EZ) br. 1467/97 o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita² i izmijenjena Direktiva Vijeća 2011/85/EU o proračunskim okvirima država članica³ glavni su elementi reformiranog okvira gospodarskog upravljanja u EU-u. Održivost javnog duga te održiv i uključiv rast ciljevi su okvira koji će se ostvariti reformama i ulaganjima. Okvir se odnosi na srednjoročno razdoblje, potiče odgovornost na nacionalnoj razini te djelotvornu i koherentnu provedbu propisa.
- (2) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi koje države članice trebaju dostaviti Vijeću i Komisiji u središtu su novog okvira gospodarskog upravljanja. Dva su cilja tih planova: i. osigurati da se do kraja razdoblja prilagodbe dug opće države uvjerljivo smanji ili da ostane na razboritim razinama te da se državni deficit smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a u srednjoročnom razdoblju i ii. osigurati provedbu reformi i ulaganja kojima se svladavaju glavni izazovi utvrđeni u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Zato bi se u svakom planu trebalo obvezati na kretanje neto rashoda⁴ u srednjem roku i tako u biti

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj><http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

² Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

³ Direktiva Vijeća (EU) 2024/1265 od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁴ Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

uvesti proračunsko ograničenje za trajanja plana, od četiri do pet godina (ovisno o redovnom trajanju zakonodavnog razdoblja u državi članici). Osim toga, u planu treba objasniti kako će država članica provedbom reformi i ulaganja svladati glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju (što, ovisno o slučaju, uključuje i one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i kako će država članica doprinijeti zajedničkim prioritetima Unije. Razdoblje fiskalne prilagodbe traje četiri godine i može se produljiti za najviše tri godine ako se država članica obveže da će provesti relevantne reforme i ulaganja koji ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263, što znači

- (3) Komisija nakon dostave plana ocjenjuje ispunjava li plan zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.
- (4) Vijeće na preporuku Komisije treba donijeti preporuku kojom se utvrđuje kretanje neto rashoda dotične države članice i, ako je primjenjivo, potvrditi obveze provedbe reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe.

RAZMATRANJA U VEZI S NACIONALNIM SREDNJOROČNIM FISKALNO-STRUKTURNIM PLANOM ČEŠKE

- (5) Češka je 16. listopada 2024. Vijeću i Komisiji dostavila svoj nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan, nakon što je u dogovoru s Komisijom 24. rujna 2024. zbog razloga koje je navela Češka produljen rok iz članka 36. Uredbe (EU) 2024/1263.

Proces prije dostave plana

- (6) Češka je prije podnošenja svojeg plana zatražila tehničke informacije⁵ koje je Komisija dostavila 21. lipnja 2024. i objavila 16. listopada 2024.⁶ U skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (c), člankom 9. stavkom 2. i člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1263, u tehničkim informacijama navodi se razina strukturnog primarnog salda u 2028. koja je potrebna da se u srednjoročnom razdoblju deficit opće države održi ispod 3 % BDP-a, a dug opće države ispod 60 % BDP-a, bez daljnjih proračunskih mjera nakon četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe. Srednjoročno razdoblje definirano je kao razdoblje od deset godina nakon isteka razdoblja prilagodbe. Tehničke informacije sastavljaju se i dostavljaju državi članici u dva scenarija: jedan podrazumijeva usklađenost sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit⁷, u skladu s člankom 9. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/126, i drugi bez te zaštitne mjere. U tehničkim informacijama za Češku utvrđeno je da bi, na temelju

⁵ Prethodne smjernice koje su dostavljene državama članicama i Gospodarskom i financijskom odboru sadržavaju tehničke informacije i. bez produljenja razdoblja prilagodbe od četiri godine i s produljenjem razdoblja prilagodbe na sedam godina i ii. sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit i bez te zaštitne mjere. Sadržavaju i glavne početne uvjete i temeljne pretpostavke u Komisijinu okviru za srednjoročne projekcije državnog duga. Referentni smjer kretanja izračunan je na temelju metodologije opisane u izvješću Komisije o održivosti duga za 2023. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Temelji se na Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. i njezinu srednjoročnom produljenju do 2033., a dugoročni rast BDP-a i troškovi starenja u skladu su sa zajedničkim Izvješćem Komisije i Vijeća o starenju stanovništva za 2024. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

⁶ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

⁷ U zaštitnoj mjeri za otpornost na deficit iz članka 8. Uredbe (EU) 2024/1263 utvrđeno je da godišnje poboljšanje strukturnog primarnog salda iznosi 0,4 postotna boda BDP-a (odnosno 0,25 postotnih bodova BDP-a u slučaju produljenja razdoblja prilagodbe) sve dok strukturni saldo ne bude manji od 1,5 % BDP-a.

pretpostavki Komisije, radi usklađenosti s primjenjivim fiskalnim pravilima tijekom četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe strukturni primarni saldo trebao na kraju razdoblja prilagodbe iznositi najmanje 0,4 % BDP-a (2028., scenarij bez zaštitne mjere za otpornost na deficit), kako je navedeno u sljedećoj tablici. Informacije radi, uzme li se u obzir i zaštitna mjera za otpornost na deficit, strukturni primarni saldo trebao bi do kraja razdoblja prilagodbe (2028.) iznositi najmanje 0,4 % BDP-a. Međutim, zaštitna mjera za otpornost na deficit nije zahtjev za Češku, koja ispunjava uvjete za tehničke informacije.

Tablica 1: Tehničke informacije koje je Komisija dostavila Češkoj

Zadnja godina razdoblja prilagodbe	2028.
Minimalna vrijednost strukturnog primarnog salda (% BDP-a), scenarij bez zaštitne mjere za otpornost na deficit	0,4
<i>Samo u informativne svrhe:</i> Minimalna vrijednost strukturnog primarnog salda (% BDP-a), scenarij sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit	0,4

Izvor: izračuni Komisije.

- (7) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2024/1263, Češka i Komisija organizirale su tehnički dijalog od lipnja do rujna 2024. Glavne su teme dijaloga kretanje neto rashoda prema predviđanjima Češke i njegove temeljne pretpostavke (osobito projekcije potencijalnog rasta BDP-a), kao i planirana provedba reformi i ulaganja kojima se svladavaju glavni izazovi utvrđeni u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije za pravednu zelenu i digitalnu tranziciju, socijalnu i gospodarsku otpornost, energetska sigurnost i izgradnju obrambenih kapaciteta.
- (8) Češka je u rujnu i listopadu 2024. u skladu s člankom 11. stavkom 3. i člankom 36. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2024/1263 i prema informacijama koje je dostavila u svojem planu započela postupak savjetovanja s organizacijama civilnog društva, socijalnim partnerima, regionalnim tijelima i drugim relevantnim dionicima. Prema informacijama u češkom planu postupak je uključivao odgovarajuće međuresorno savjetovanje s gospodarskim i socijalnim partnerima. Osim toga, održan je okrugli stol o nacrtu plana s predstavnicima gospodarskih i socijalnih partnera, neprofitnog sektora, regija, oba doma Parlamenta i drugih relevantnih institucija, uključujući Češko fiskalno vijeće. Nacrt plana dostavljen je i vladinom Vijeću za održivi razvoj i vladinom Vijeću nevladinih organizacija. O planu se raspravljalo i u dva parlamentarna odbora. Naposljetku, predstavnici gospodarskih i socijalnih partnera imali su prigodu iznijeti svoja stajališta na sastanku radne skupine Vijeća za gospodarski i socijalni sporazum.
- (9) Odbor za proračunske prognoze, zadužen za ocjenu makroekonomskih i proračunskih prognoza, dao je mišljenje o makroekonomskoj prognozi na kojoj se temelji višegodišnje kretanje neto rashoda. Odbor je tu makroekonomsku prognozu ocijenio realnom.
- (10) O planu se u nacionalnom parlamentu raspravljalo 8. listopada 2024. Zatim ga je vlada usvojila 16. listopada 2024.

Drugi povezani procesi

- (11) Vijeće je u kontekstu europskog semestra 21. listopada 2024. Češkoj uputilo nekoliko preporuka⁸.

SAŽETAK I KOMISIJINA OCJENA PLANA

- (12) U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1263 Komisija je ocijenila plan kako slijedi:

Kontekst: makroekonomsko i fiskalno stanje i izgledi

- (13) Gospodarska aktivnost u Češkoj smanjila se za 0,1 % u 2023. jer je visoka inflacija smanjila kupovnu moć i dovela do smanjenja potrošnje kućanstava. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. očekuje se rast gospodarstva za 1,0 % u 2024. u kontekstu postupnog oporavka domaće potražnje potaknute realnim rastom plaća i smanjenjem inflacije. Očekuje se da će se u 2025. realni BDP povećati za 2,4 % zbog porasta potrošnje kućanstava i stope ulaganja, a doprinos neto izvoza je negativan. Realni BDP trebao bi se u 2026. povećati za 2,7 % zbog porasta potrošnje kućanstava i bruto investicija u fiksni kapital te oporavka izvoza. Tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom (tj. 2024. – 2026.) očekuje se blago povećanje potencijalnog rasta BDP-a u Češkoj, s 1,6 % u 2024. na 1,8 % u 2026., zbog povećanja produktivnosti i većih kapitalnih ulaganja, dok se učinak rada smanjuje. Stopa nezaposlenosti iznosila je 2,6 % u 2023., a Komisija predviđa da će u 2024. iznositi 2,6 %, 2,7 % u 2025. i 2,7 % u 2026. Predviđa se da će se inflacija (deflator BDP-a) smanjiti s 8,2 % u 2023. na 4,0 % u 2024. i dosegnuti 2,4 % u 2025. te 2,4 % u 2026.
- (14) Kad je riječ o fiskalnim kretanjima, deficit opće države u Češkoj iznosio je 2023. 3,8 % BDP-a. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024., predviđa se da će u 2024. dosegnuti 2,5 % BDP-a, dodatno se smanjiti u 2025. na 2,3 % BDP-a, a u 2026. bez promjene politika na 1,9 % BDP-a. Komisijina jesenska prognoza 2024. uključuje nacrt proračuna Češke za 2025., koji je vlada nacionalnom parlamentu predložila u rujnu. Na kraju 2023. dug opće države iznosio je 42,4 % BDP-a. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024., očekuje se povećanje udjela duga u BDP-u na 43,4 % krajem 2024. Predviđa se dodatno povećanje na 44,4 % BDP-a krajem 2025. i 44,8 % krajem 2026. Komisija u svojoj fiskalnoj prognozi nije uzela u obzir obveze politike preuzete u srednjoročnim planovima sve dok ne budu vjerodostojno najavljene i dovoljno detaljno razrađene u konkretne mjere.

Kretanje neto rashoda i glavne makroekonomske pretpostavke iz plana

- (15) Češki nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan obuhvaća razdoblje 2025. – 2028. i sadržava fiskalnu prilagodbu tijekom četiri godine.
- (16) Plan sadržava informacije propisane člankom 13. Uredbe (EU) 2024/1263, uz iznimku planiranih fiskalno-strukturnih mjera u zaključnim godinama plana.
- (17) U planu se preuzima obveza u pogledu kretanja neto rashoda navedenog u Tablici 2, što odgovara prosječnom rastu neto rashoda od 3,1 % u razdoblju 2025. – 2028. Tehničke informacije (uz pretpostavku linearne prilagodbe) u skladu su s prosječnim rastom neto rashoda od 3,5 % tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.). Rezultat kretanja neto rashoda za koje je u planu preuzeta obveza trebao bi biti strukturni primarni saldo od 0,4 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2028.). To je jednako minimalnoj razini strukturnog primarnog salda od 0,4 % BDP-a u 2028., koju je

⁸ Preporuka Vijeća o ekonomskoj, proračunskoj i strukturnoj politici te politici zapošljavanja Češke, još nije objavljena.

Komisija navela u tehničkim informacijama od 21. lipnja 2024.⁹ U planu se pretpostavlja da će se potencijalni rast BDP-a smanjiti s 2,0 % u 2024. na 1,4 % u 2025., a zatim blago povećati na prosječno 1,6 % tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.). Osim toga, u planu se očekuje da će se stopa rasta deflatora BDP-a smanjiti s 3,4 % u 2024. na 2,7 % u 2025., a zatim postupno padati do 2,0 % u 2028.

Tablica 2: Kretanje neto rashoda i glavne pretpostavke iz plana Češke

	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	Prosjek tijekom razdoblja valjanosti plana 2025. – 2028.
Rast neto prihoda (godišnje, %)	5,3	4,5	2,5	2,6	2,9	3,1
Rast neto prihoda (kumulativno, od bazne godine 2023., %)	5,3	10,1	12,9	15,8	19,2	Nije primjenjivo.
Potencijalni rast BDP-a (%)	2,0	1,4	1,5	1,8	1,5	1,6
Inflacija (rast deflatora BDP-a) (%)	3,4	2,7	2,2	2,1	2,0	2,2

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Češke i izračuni Komisije

Implikacije preuzetih obveza za kretanje neto rashoda iz plana na dug opće države

(18) Ako se ostvare preuzete obveze za kretanje neto rashoda iz plana i temeljne pretpostavke, dug opće države trebao bi se, prema planu, povećati s 44,1 % BDP-a u 2024. na 45,3 % BDP-a u 2026. i zatim smanjiti na 44,2 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2028.), u skladu s tablicom u nastavku. U srednjoročnom razdoblju, tj. do 2038., očekuje se da će se udio duga uglavnom stabilizirati do 2033. u skladu s planom i nakon toga povećati na 47,5 % BDP-a u 2038.

Tablica 3: Dug opće države i kretanja salda u planu Češke

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2038.
Državni dug (% BDP-a)	42,4	44,1	45,1	45,3	44,7	44,2	47,5
Saldo države (% BDP-a)	-3,8	-2,8	-2,5	-1,7	-0,9	-0,5	-2,6

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Češke

Zato bi prema planu dug opće države u srednjoročnom razdoblju ostao ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a iz Ugovora. Zato se na temelju obveza provedbe politika iz plana i makroekonomskih pretpostavki kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem duga iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Implikacije preuzetih obveza za kretanje neto rashoda iz plana na saldo opće države

⁹ Scenarij bez zaštitne mjere za otpornost na deficit.

- (19) Na temelju kretanja neto rashoda i pretpostavki iz plana, deficit opće države trebao bi se postupno smanjivati s 2,8 % BDP-a u 2024. na 0,5 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2028.). Zato prema planu saldo opće države neće do kraja razdoblja prilagodbe (2028.) premašiti referentnu vrijednost od 3 % BDP-a. Osim toga, državni deficit neće tijekom deset godina nakon razdoblja prilagodbe (tj. do 2038.) premašiti 3 % BDP-a. Zato se na temelju obveza provedbe politika iz plana i makroekonomskih pretpostavki kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem deficita iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Makroekonomske pretpostavke plana

- (20) Plan se temelji na pretpostavkama koje se razlikuju od pretpostavki koje je Komisija [21. lipnja 2024.] dostavila Češkoj. Konkretno, u planu se koriste različite pretpostavke za osam varijabli, a to su početna točka (strukturni primarni saldo u 2024.), potencijalni rast BDP-a, rast realnog BDP-a, rast deflatora BDP-a, nominalna (implicitna) kamatna stopa, fiskalni multiplikator, prilagodbe stanja i tokova te pretpostavke o prihodima (tj. pretpostavljene elastičnosti). U nastavku se ocjenjuju te različite pretpostavke.
- (21) Razlike u pretpostavkama koja najviše utječu na prosječni rast neto rashoda navedena su u nastavku, zajedno s provjerom svakog, zasebno razmatranog odstupanja.
- U planu se pretpostavlja da će početna točka (strukturni primarni saldo u 2024.) iznositi –0,7 % BDP-a, što je niže od Komisijine pretpostavke od –0,1 % BDP-a. Ta razlika doprinosi manjem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. To se objašnjava korištenjem novijih podataka u usporedbi s Komisijinim pretpostavkama, uključujući nižu procjenu salda opće države u 2024. (–2,8 % BDP-a u planu u usporedbi s –2,4 % BDP-a prema pretpostavkama Europske komisije). To je u skladu s Komisijinom jesenskom prognozom 2024. Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom.
 - U planu se pretpostavlja da će potencijalni rast BDP-a tijekom razdoblja prilagodbe (2025. – 2028.) u prosjeku iznositi 1,6 %. To doprinosi većem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. Nakon završetka razdoblja prilagodbe (2029. – 2038.) nizovi potencijalnog rasta približavaju se pretpostavkama Komisije, što dovodi do većeg prosječnog potencijalnog rasta u planu nego u pretpostavkama Komisije (1,4 % u usporedbi s 1,3 %). Odstupanje do 2028. objašnjava se povoljnijim kratkoročnim makroekonomskim projekcijama u češkom planu i blagim povećanjem rasta BDP-a u reviziji za 2023. Nadalje, u procjenama potencijalnog rasta u planu je za razdoblje do 2028. kao polazište korištena i makroekonomska prognoza plana iz kolovoza 2024. Osim toga, kumulativni rast tijekom cijelog razdoblja projekcije i dalje je uglavnom u skladu s rezultatima zajednički usuglašene metodologije. Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom.
 - U planu se pretpostavlja da će rast deflatora BDP-a tijekom cijelog razdoblja projekcije u prosjeku biti niži za 0,5 postotnih bodova u usporedbi s Komisijinim pretpostavkama. To doprinosi manjem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. Ta opreznija pretpostavka nego u prethodnim smjernicama Komisije u planu se objašnjava korištenjem novijih podataka, uz pretpostavku da će se ciljana inflacija od 2 % (rast indeksa potrošačkih cijena) ostvariti do sredine 2026. i da će deflator BDP-a na tu vrijednost konvergirati u 2028. i ostati stabilan (s vrijednostima iz 2028.) u preostalom razdoblju projekcije. Ta se pretpostavka smatra opravdanom.

- U planu se pretpostavlja da će nominalna (implicitna) kamatna stopa tijekom cijelog razdoblja projekcije u prosjeku biti niža za 0,6 postotnih bodova od pretpostavke Komisije. To doprinosi većem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. Odstupanje se temelji na pretpostavci da će kratkoročne i dugoročne tržišne kamatne stope biti niže za oko 1 postotni bod, što je optimističnije od Komisijinih pretpostavki. Objašnjava se korištenjem novijih podataka i primjenom različite metode koja se temelji na očekivanju da će tržišne kamatne stope padati u skladu s kretanjem osnovne stope središnje banke. Odstupanje proizlazi i iz nešto povoljnije pretpostavke rasta realnog BDP-a u planu (učinak denominatora). Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom.

Preostale razlike u pretpostavkama ne utječu bitno na prosječni rast neto rashoda u odnosu na pretpostavke Europske komisije. Općenito, sve te razlike zajedno rezultiraju prosječnim rastom neto rashoda koji je u planu niži od prosječnog rasta neto rashoda koji proizlazi iz tehničkih informacija. Nadalje, Češka se u svojem planu obvezuje na kretanje neto rashoda koje je čak i niže od te gornje granice. Europska komisija vodit će računa o toj ocjeni pretpostavki iz plana u budućim ocjenama usklađenosti s ovom preporukom.

Fiskalna strategija plana

- (22) Plan ne uključuje indikativnu fiskalnu strategiju za provedbu kretanja neto rashoda plana jer je to kretanje utvrđeno samo kao tehnička gornja granica za koju se Češka obvezuje da je neće premašiti. Točna specifikacija relevantnih mjera politike potvrdit će se ili prilagoditi te kvantificirati u godišnjim proračunima.

Namjeravane reforme i ulaganja u planu kojima se svladavaju glavni izazovi utvrđeni u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije

- (23) U planu se opisuju namjeravane politike za reforme i ulaganja kojima se svladavaju glavni izazovi utvrđeni u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za Češku, i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Plan uključuje 128 reformi i ulaganja, od kojih se 78 financijski podupire iz Mehanizma za oporavak i otpornost, a 85 iz fondova kohezijske politike.
- (24) Za zajednički prioritet pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve utvrđene u Uredbi (EU) 2021/1119, plan sadržava 63 mjere, od kojih se 52 podupire iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Mjere za suočavanje s izazovima zelene tranzicije uključene su u češki nacionalni energetske i klimatski plan. Najvažnije mjere uključuju reforme LEX RES I i II, kojima se pojednostavnjuju izdavanje dozvola za izgradnju i izgradnja obnovljivih izvora energije, uvode energetske zajednice i pokreće Centar za podatke o energiji. Uskoro će se reformom LEX RES III povećati fleksibilnost elektroenergetskog sustava. Kad je riječ o energetske učinkovitosti, novim programima zelene štednje (*Nová zelená úsporám* i *Nová zelená úsporám Light*) podupire se temeljita obnova zgrada. Druge relevantne mjere uključuju elektrifikaciju željezničkih kolosijeka i zamjenu vozila učinkovitijim alternativama u pogledu emisija. Cilj je tih mjera odgovoriti na preporuke upućene Češkoj u području energije iz obnovljivih izvora, energetske infrastrukture i mreža te energetske učinkovitosti (preporuke iz 2019., 2020., 2022. i 2023.) i održivog prometa (preporuke iz 2019., 2020. i 2023.). Kad je riječ o izazovima digitalne tranzicije, najvažnije mjere uključuju reforme i ulaganja za razvoj 5G infrastrukture u ruralnim područjima i područjima s visokim potrebama, za proširenje pokrivenosti 5G signalom, među ostalim na prometnim koridorima i vlakovima, te za potporu industrijskim projektima istraživanja i razvoja u kojima se upotrebljavaju 5G

tehnologije. Te se mjere odnose na preporuke iz 2019. i 2020. u području politike digitalne povezivosti i infrastrukture.

- (25) Za zajednički prioritet socijalne i gospodarske otpornosti, što uključuje europski stup socijalnih prava, plan sadržava 48 mjera, od kojih se 23 podupire iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Kad je riječ o izazovima u području pametnog, održivog i uključivog rasta, najvažnije mjere uključuju nacrt zakona o istraživanju, razvoju, inovacijama i prijenosu znanja, ulaganja u digitalizaciju poduzeća i nacionalnu strategiju javne nabave. Tim se mjerama nastoji odgovoriti na preporuke za poslovno okruženje (iz 2019., 2020. i 2024.), uključujući politike za MSP-ove, istraživanje i inovacije te na preporuku iz 2019. o tržišnom natjecanju u javnoj nabavi temeljenom na kvaliteti. Kad je riječ o izazovima u području socijalne i teritorijalne kohezije, najvažnije mjere uključuju izmjenu prvog stupa mirovinskog sustava, pilot-testiranje novog alata „radno mjesto za integraciju”, povećanje kapaciteta usluga skrbi za djecu predškolske dobi, prekvalifikaciju u području digitalnih vještina i razvoj digitalnog obrazovanja. Ostale relevantne mjere uključuju izmjenu Zakona o gradnji i nacrt Zakona o potpori za stanovanje. Te se mjere odnose na preporuke upućene Češkoj (iz 2019., 2022., 2023. i 2024.) za osiguravanje dugoročne fiskalne održivosti mirovinskog sustava, preporuke iz 2020. u području aktivnih politika tržišta rada i socijalne uključenosti, preporuku iz 2019. za poboljšanje pristupa cjenovno pristupačnoj skrbi za djecu, preporuke iz 2019. i 2020. za poticanje digitalnih vještina i pristupa digitalnom učenju te preporuke iz 2022. i 2023. o pružanju socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja. Plan ne uključuje mjere usmjerene na pružanje i stjecanje vještina i kompetencija potrebnih za zelenu tranziciju u skladu s preporukom iz 2023. o obrazovanju i osposobljavanju. Plan ne sadržava mjere za smanjenje poreza i naknada koje roditelje odvrćaju od povratka na posao u skladu s preporukom iz 2024. o promicanju većeg sudjelovanja žena na tržištu rada. Kad je riječ o zdravstvenim izazovima te gospodarskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti, najvažnije mjere uključuju Zakon o zaštiti zviždača i nacrt Zakona o regulaciji lobiranja, akcijski plan za ljudske resurse za tijela središnje državne uprave te povećanje i indeksaciju periodičnih poreza na nekretnine. Tim se mjerama provodi preporuka iz 2019. o donošenju mjera za borbu protiv korupcije koje su bile u postupku, preporuka iz 2024. o jačanju kapaciteta češke javne uprave radi privlačenja, zadržavanja i profesionalnog razvoja talenata te preporuka iz 2024. o povećanju prihoda od periodičnih poreza na imovinu. Plan ne uključuje mjere u zdravstvenom sektoru za provedbu preporuke iz 2019. o poboljšanju dugoročne fiskalne održivosti zdravstvenog sustava. Kad je riječ o politikama za sljedeću generaciju, najvažnije mjere uključuju povećanje kvalitete i dostupnosti predškolskog obrazovanja, potporu integraciji djece državljana trećih zemalja, tekuću reformu osposobljavanja nastavnika i jačanje uključenosti u obrazovanje. Tim se mjerama odgovara na preporuku iz 2019. o povećanju kvalitete i uključivosti obrazovanja. Plan ne uključuje mjere u sektoru visokog obrazovanja za provedbu preporuke iz 2024. o povećanju sudjelovanja u tercijarnom obrazovanju.
- (26) Za zajednički prioritet energetske sigurnosti plan sadržava mjere za ostvarenje tog zajedničkog prioriteta, a nijedna se ne podupire iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Najvažnije mjere uključuju najam kapaciteta terminala za UPP i dovršetak projekta TAL+ s ciljem postupnog napuštanja ruskih fosilnih goriva. Očekuje se da će se tim mjerama provesti preporuka iz 2022. o diversifikaciji uvoza fosilnih goriva. Osim toga, vlada poduzima mjere za zamjenu postojećih blokova nuklearne elektrane Dukovany.

- (27) Za zajednički prioritet izgradnje obrambenih kapaciteta plan uključuje povećanje rashoda za obranu na oko 2 % BDP-a u 2024., u skladu s obvezama prema NATO-u.
- (28) Plan sadržava informacije o dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s fondovima kohezijske politike i planom za oporavak i otpornost Češke. Glavna mjera u planu financira se sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost. U planu i prilogu planu detaljno su prikazane reforme i ulaganja u okviru fondova kohezijske politike i plana za oporavak i otpornost.
- (29) Plan sadržava pregled potrebnih državnih ulaganja u Češkoj u svrhu zajedničkih prioriteta EU-a. Za zajednički prioritet pravedne zelene i digitalne tranzicije, što znači i usklađenost s Europskim zakonom o klimi, potrebe za ulaganjima uključuju transformaciju energetskega sektora, razvoj obnovljivih izvora energije, smanjenje potrošnje energije i emisija zgrada, razvoj infrastrukture za mobilne 5G mreže i jednostavniji pristup digitalnim javnim uslugama. Kako bi osigurala socijalnu i gospodarsku otpornost, Češka planira ulagati u inovativna *start-up* poduzeća i poduzeća u rastu, olakšati prekvalifikaciju i daljnje obrazovanje te povećati kapacitete za skrb o djeci. Kako bi povećala energetske sigurnost, Češka namjerava pružati potporu primijenjenim istraživanjima u području energetike.

Zaključak ocjene Komisije

- (30) Komisija općenito smatra da plan češke ispunjava kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

OPĆI ZAKLJUČCI

- (31) Vijeće bi u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2024/1263 trebalo Češkoj preporučiti kretanje neto rashoda kako je navedeno u planu.

PREPORUČUJE DA ČEŠKA:

- (1) Osigura da rast neto rashoda ne bude veći od maksimuma iz Priloga I. ovoj Preporuci.

Osim toga, Vijeće poziva Češku da osigura provedbu reformi i ulaganja kojima se svladavaju glavni izazovi utvrđeni u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju, i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije.

PRILOG I.

Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)
Češka

Godine		2025.	2026.	2027.	2028.
Stope rasta (%)	Godišnje	4,5	2,5	2,6	2,9
	Kumulativno (*)	10,1	12,9	15,8	19,2

(*) Kumulativne stope rasta izračunavaju se u odnosu na baznu godinu 2023.

Sastavljeno u Strasbourgu

*Za Vijeće
Predsjednik*